

Giáo Hội Công Giáo tại Lào có 17 Tân Chân Phước Tử Đạo

Thứ sáu ngày 5-6-2015, Đức Thánh Cha Phanxicô phê chuẩn sắc lệnh của Bộ Phong Thánh liên quan đến việc nhìn nhận cuộc tử đạo của 15 vị tôi tớ Chúa. Các Vị bị giết vì Đức Tin trong bối cảnh tung hoành phá hoại của nhóm du kích quân cộng sản muốn loại trừ tất cả những gì dính dáng đến ngoại quốc và Kitô Giáo tại Lào quốc ..

Đứng đầu danh sách là **Cha Giuse Thạo Tiễn** (1918-1954) vị tử đạo tiên khởi của Giáo Hội Công Giáo Lào. Các Bạn Tử Đạo

là 10 Linh Mục Thừa Sai người Pháp, trong số này có 5 Linh Mục thuộc Hội Thừa Sai Paris **MEP**: **Cha Jean-Baptiste Malo** (1899-1954), **Cha René Dubroux** (1914-1959), **Cha Noel Tenaud** (1904-1961), **Cha Marcel Denis** (1919-1961) và **Cha Lucien Galan** (1921-1968). 5 Linh Mục dòng Thừa Sai Hiến Sinh Đức Mẹ Vô Nhiễm **OMI**: **Cha Louis Leroy** (1923-1961), **Cha Michel Coquelet** (1931-1961), **Cha Vincent L'Hénoret** (1921-1961), **Cha Jean Wauthier** (1926-1967) và **Cha Joseph Boissel** (1909-1969). 2 giáo lý viên: anh **Joseph Outhay** (1933-1961) người Thái và anh **Luca Sy** (1938-1970) người Lào. 2 giáo dân người Lào: thiếu niên **Thomas Khampheuane** (1952-1968) và anh **Maisam Pho Inpèng** (1934-1970).

Trước đó đúng một tháng, ngày 6-5-2015, sau khi được Đức Thánh Cha Phanxicô phê chuẩn, Bộ Phong Thánh đã công bố sắc lệnh nhìn nhận cuộc tử đạo của hai tôi tớ Chúa là **Cha Mario Borzaga** (1932-1960) người Ý và giáo lý viên **Paolo Thoj Xyooj** (1941-1960) người Lào, bị giết vì Đức Tin tại Lào vào năm 1960.

Như vậy, ***Giáo Hội Công Giáo tại Lào đang hân hoan chuẩn bị mừng ngày tôn phong Chân Phước cho 17 Vị Anh Hùng Tử Đạo.***

Xin giới thiệu **Cha Mario Borzaga**, Linh Mục dòng Thừa Sai Hiến Sinh Đức Mẹ Vô Nhiễm **OMI**. Cha chào đời tại thành phố Trento miền Bắc nước Ý. Sau đây là cuộc đời Cha qua lời kể ngọt-ngào đầu-ái của hiền mẫu là **bà Ida Conci Borzaga**.

Nếu khả năng cho phép, tôi muốn vắn tắt ghi lại những chặng đường chính yếu trong cuộc đời của quý tử thân yêu - Cha Mario - bị mất tích cách bí ẩn tại cứ điểm truyền giáo bên Lào vào năm 1960, hưởng dương 28 tuổi.

Ngày 27-8-1932 nhờ ơn lành THIÊN CHÚA ban, bé Mario mở mắt chào đời lúc 10 giờ tối. Bé trông thật mỹ miều tuy có hơi bé bỏng một chút. Trong khi bé khỏe mạnh thì tôi lại đau yếu, tưởng rằng sẽ chết vào đêm ấy! Nhưng sáng hôm sau thì tôi cảm thấy khá hơn một chút. Năm ấy tôi hơn 26 tuổi. Bé Mario là con trai thứ ba. Hai anh bé là Fabio và Emilio.

Bé Mario hay đòi ẵm. Cậu bé như muốn được nằm gọn trong vòng tay ấm áp của mẹ hiền. Sức khỏe tôi không dồi dào nhưng tôi luôn luôn tri ân THIÊN CHÚA và Hiền Mẫu MARIA Thiên Quốc đã cho tôi hồng phúc có đứa con thật dễ thương. Cậu bé ngoan ngoãn trong trắng như một thiên thần. Bé sung sướng lớn lên trong tình thương của Cha Mẹ, hai anh và Dì Dượng.

Năm lên 2 tuổi rưỡi Mario bị sung cuống phổi trầm trọng. Bác sĩ đến nhà - mỗi ngày 2 lần - chữa trị khẩn trương cho bé và cho biết có lẽ bé không qua khỏi. Để an ủi, bác sĩ nói chúng tôi: "Ông bà nên nghĩ là sẽ có thêm một thiên thần trên Trời!". Tôi túc trực ngày đêm bên cạnh con và tha thiết khẩn cầu cùng Đức Mẹ Phù Hộ và thánh Gioan Bosco. Đến đêm thứ bảy thì bé Mario không còn cử động và nằm im như chết. Tôi quì cầu nguyện bên giường bé với trọn lòng tin tưởng phó thác. Và THIÊN CHÚA nghe lời tôi kêu xin. Sáng sớm hôm sau bé Mario mở mắt và nói với tôi bằng một cung giọng thiên thần: "Mẹ ơi, gió lùa vào từ cửa sổ!".

Hiềm nguy đã thoát khỏi. Sức khỏe bé Mario trở lại bình thường tuy nước da có vẻ hơi nhợt nhạt. Bé cao dong-dỏng. Bé thường quẩn quít bên tôi như chỉ muốn hưởng hơi ấm của mẹ. Tôi cũng cảm thấy thật sung sướng mỗi khi bé nép sát vào người tôi. Tôi đưa tay trìu mến vuốt ve bé. Bé luôn ngoan ngoãn dễ dạy. Sau đó bé có thêm một em gái là Lucia. Bé Mario vô cùng sung sướng. Bé rất thích đứng bên chiếc nôi chiêm ngắm và vuốt ve em Lucia.

Trong thời gian tiểu học Mario bắt đầu tỏ dấu muốn trở thành Linh Mục. Vị thầy giáo hiểu ước nguyện của bé nên khuyên tôi hỏi ý kiến Cha Bề Trên. Tôi trình bày câu chuyện với vị Giám Đốc Tiểu Chung Viện lúc ấy là Đức Ông Scalvini. Đức Ông đồng ý mời Mario đến tham dự lễ thánh Luigi, nhân dịp kết thúc niên học tại Tiểu Chung Viện. Mario thật hài lòng. Cha Giám Đốc cũng bằng lòng nhận Mario vào tiểu chủng viện, mặc dầu năm ấy Mario mới 11 tuổi. Đó là năm 1943.

Nhưng chúng tôi đang ở giữa thời kỳ sôi động của đệ nhị thế chiến 1939-1945. Vì tình hình bất ổn, cả Tiểu lẫn Đại Chung Viện Trento đều phải đóng cửa. Chúng tôi phải rời thành phố đi lánh nạn nơi khác. Đây là thời kỳ khốn khổ. Chúng tôi sống trong cảnh vô cùng thiếu thốn. Nhưng Mario không bao giờ hé môi than trách điều gì.

Đệ nhị thế chiến chấm dứt Mario có thể trở lại Tiểu Chung Viện Trento tiếp tục việc học. Mario thật sung sướng vì được ở gần gia đình. Chúng tôi cũng vậy. Chúng tôi thường đến thăm Mario

nơi Tiểu Chung Viện. Mỗi lần như thế, Mario âu yếm hỏi thăm tin tức từng người và thích nghe kể những chuyện đã xảy ra trong gia đình.

Mãn thời Tiểu Chung Viện Mario hân hoan bước vào Đại Chung Viện. Đại Chung Viện ở khu vực gần nhà chúng tôi. Vào thời kỳ ấy, các đại chủng sinh mặc áo dòng đen và đầu đội mũ vuông. Trước ngày lãnh áo dòng đen - đó là năm 1948 - tôi cẩn thận chuẩn bị tất cả và mang đến nhà khách nhờ người trao lại cho thầy Mario Borzaga. Chính tay tôi may áo chùng thâm Linh Mục, áo các phép "cotta" và mũ vuông "quadrato" cho quý tử.

Nghi thức mặc áo chùng thâm diễn ra tại Nhà Thờ Thánh Thê. Trước khi bắt đầu Thánh Lễ, các tân đại chủng sinh dẫn đầu cuộc rước kiệu trên đôi tay cầm áo Linh Mục, áo các phép và mũ vuông. Có khoảng hơn 30 thầy. Tất cả đi trong trang nghiêm. Mario đi qua trước mặt tôi, dáng người ôm-ôm dong-dong cao nhưng tràn đầy tin tưởng và xác tín. Tôi không cầm được nước mắt. Tôi khóc vì sung sướng và vì tri ân cảm tạ.

Thời gian trôi qua. Mario cảm thấy được kêu mời trở thành Linh Mục Thừa Sai. Mario nói với tôi:

- Mẹ à, con cảm thấy Chúa gọi con đi truyền giáo nơi xa, vượt trùng dương, đến nơi có nhiều linh hồn chưa biết THIÊN CHÚA. Ở giáo phận quê nhà, chúng ta đã có đủ Linh Mục và Tu Sĩ rồi!

Nghe con nói thế, tôi lại chỉ biết khóc và cầu nguyện thật nhiều cho con.

Mùa thu năm 1952 Mario gia nhập Dòng Thừa Sai Hiến Sinh Đức Mẹ Vô Nhiễm (OMI) ở Ripalimosani. Thời gian đầu vô cùng khó khăn. Bởi vì khung cảnh sống ở cộng đoàn hoàn toàn khác biệt với quê nhà Trento. Nhưng rồi mọi sự được thắng vượt nhờ sự trợ giúp của THIÊN CHÚA. Mario Borzaga thụ phong Linh Mục ngày 24-2-1957. Tân Linh Mục vừa tròn 25 tuổi.

Ngày 28-10-1957 tân Linh Mục lên đường đi truyền giáo tại Lào, một quốc gia xa xôi tận bên Châu Á. Thật là ngày đáng ghi nhớ. Ngày của chia ly tràn đầy nước mắt về cả hai phía: người ra đi lẫn kẻ ở lại. Niềm đau như xé rách ruột gan. Nhưng tôi chấp nhận TẤT CẢ vì Tình Yêu THIÊN CHÚA.

Khởi hành tại Napoli ngày 31-10-1957 đoàn Thừa Sai đặt chân lên Vạn-Tượng, thủ đô Lào quốc một tháng sau, tức ngày 28-11-1957. Suốt trong cuộc hành trình, nơi mỗi trạm dừng, Cha Mario đều viết thư cho gia đình. Chúng tôi cũng đều đặn thông báo tin tức cho Cha.

Lào quốc có các cứ điểm truyền giáo cách xa nhau với khí hậu nghiệt-ngã đối với một Linh Mục trẻ tuổi. Nhưng Cha Mario Borzaga vui lòng chấp nhận tất cả vì lợi ích các linh hồn. Trước tiên Cha học tiếng nói địa phương kèm với các thổ ngữ. Cha dong duỗi băng rừng lội suối trèo non để viếng thăm các làng mạc xa xôi hẻo lánh. Nhưng cuộc đời truyền giáo không kéo dài lâu. Chỉ vồn vện diễn ra trong vòng hai năm rưỡi. Bởi vì, vào dịp Lễ Phục Sinh năm 1960 Cha hăng hái lên đường cùng với giáo lý viên Paolo Tooj Xyooj đến Ban-Pha-Sua. Cuộc ra đi không có ngày trở lại. Bởi vì cả hai vị bị mất tích - bị giết vì Đức Tin - tại Muong-Kassy vào ngày **1-5-1960**.

Trước khi lên đường đi thăm cứ điểm truyền giáo lần cuối cùng ấy, Cha Mario viết vội cho tôi hàng chữ như sau:

- Con viết cho Mẹ lá thư thật ngắn, nhưng lá thư sau sẽ dài như .. một chiếc xe lửa!

Giờ đây sau hơn 25 năm, lá thư dài hứa hẹn ấy không bao giờ đến tay người nhận. Tôi chỉ âm thầm thương nhớ con. Tôi sẽ đọc lá thư này ngày nào bước vào cuộc sống vĩnh cửu nơi Thiên Quốc.

Tôi không muốn tỏ ra kiêu căng, nhưng tôi tin chắc chắn rằng, vào ngày cuối đời, chính Cha Mario sẽ đích thân đến đón tôi. Ai biết được Cha Mario đã phải đau khổ đường nào trên chặng đường cuối cùng đưa đến cái chết ấy! Chắc chắn Cha đã tiến về đồi Calvario vai mang thánh giá như Thầy Chí Thánh xưa kia là Đức GIÊSU KITÔ, Chúa chúng ta.

Biết bao lần, trên đường đi tôi cảm nhận sự hiện diện dấu ái của quý tử cầm tay giúp tôi tiến bước.

Ký tên Má Ida.

... Kinh Cầu Cho Các Linh Mục.

Lạy Chúa GIÊSU là Linh Mục cao trọng, là Đấng Tế Lễ đời đời. Bởi lòng quá yêu dấu loài người là anh em của Chúa, nên Chúa đã mở kho tàng Trái Tim Cực Thánh Chúa, mà lập ra chức vị linh mục, thì nay chúng con cũng xin Chúa khẩn đố vào lòng các Linh Mục những dòng nước trường sinh, bởi lòng thương yêu vô cùng Trái Tim Chúa. Xin Chúa sống trong các Linh Mục và dùng các ngài mà ban phát ơn lành của lòng thương xót Chúa. Xin Chúa hành động với các Linh Mục, và dùng các ngài mà hành động trong thế gian. Lại xin Chúa làm cho các Linh Mục được hoàn toàn giống Chúa, mà trung thành bắt chước các nhân đức cao trọng của Chúa, để nhân danh Chúa, và nhờ quyền phép Chúa Thánh Thần, các đấng ấy nhiệt thành, làm những việc xưa Chúa đã làm, mà cứu người ta cho được rồi. Lạy Đấng Cứu Chuộc loài người! Xin Chúa nhìn xem biết bao nhiêu kẻ đang nằm trong bóng tối tăm lảm lặc. Xin Chúa xem đến vô số giáo hữu theo đường tội lỗi, hòng sa xuống vực sâu. Xin Chúa trông đến biết bao người bần cùng đói khát, những người dốt nát mê muội, và những kẻ yếu đuối nhát hèn, đang rên rỉ than khóc, vì không có Linh Mục coi sóc, giữ gìn. Xin Chúa dùng các Linh Mục mà ở lại với chúng con. Xin Chúa sống trong các Linh Mục, và dùng các ngài mà hành động, và trở lại dưới thế gian này mà dạy dỗ, tha thứ, yên ủi, tế lễ và kết hợp mối tình yêu mến, ràng buộc lòng Chúa với loài người chúng con cho đến trọn đời. Amen.

(“Voglio essere un uomo felice”, Padre Mario Borzaga OMI, Trento 1932 - Laos 1960, Vita Trentina Editrice, Trento, 1 Maggio 2005, nel 45o della morte di Padre Mario)

Sr. Jean Berchmans Minh Nguyệt